

Temat: Gospodarka II Rzeczypospolitej Praca samodzielna w ćwiczeniu

W roku 1923 nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji gospodarczej. **Doszło do hiperinflacji** – ceny rosły błyskawicznie. Marka polska praktycznie straciła wartość. w tej sytuacji prezydent powierzył funkcję premiera Władysławowi Grabskiemu, którego zadaniem miało być wyciągnięcie kraju z kryzysu. **Rząd Grabskiego przeprowadził konieczne reformy:**

- ♣ wprowadzono drastyczne oszczędności w administracji,
- ♣ wprowadzono podatek majątkowy i bezwzględnie ściągano podatki,
- ♣ wstrzymano dofinansowywanie przedsiębiorstw deficytowych,
 - ♣ zaprzestano dodruku marki polskiej,
- ♣ w 1924 r. przeprowadzono reformę walutową – złoty polski zastąpił polską markę. Złotówka była walutą wymienialną. W 1925 r. sytuacja uległa pogorszeniu ze względu na wojnę celną z Niemcami. Niemcy były zobowiązane konwencją genewską do zakupu polskiego węgla (bez cła). Po wygaśnięciu umowy nałożono na polski węgiel wysokie cło co spowodowało znaczną podwyżkę cen i ostatecznie doprowadziło do wojny celnej z Niemcami. Załamał się kurs złotego. Państwo polskie znalazło nowe rynki zbytu i uniezależniło się gospodarczo od Niemiec co spowodowało wzrost gospodarczy w następnym okresie.

Ożywienie gospodarcze w latach 1926 – 1929. Po przewrocie majowym nastąpił okres rozwoju gospodarczego:

- ♣ wzrosła produkcja rolna
- ♣ ożywił się handel wewnętrzny,
- ♣ wzrosły realne płace robotników,
- ♣ zwiększyły się inwestycje,
- ♣ Polska osiągnęła dodatni bilans handlowy (więcej eksportowała niż importowała),
- ♣ nastąpił gwałtowny rozwój portu morskiego w Gdyni, w którym przeładowywano polski węgiel,
- ♣ wybudowano magistralę kolejową łączącą Górny Śląsk (zagłębia

węglowe) z Pomorzem,

♣ w roku 1928 osiągnięto szczyt produkcji przemysłowej .

Kryzys ekonomiczny na ziemiach polskich 1929 – 1935. Kryzys ekonomiczny był skutkiem kryzysu amerykańskiego. Ponieważ Polska była krajem w 60% rolniczym, szczególnie ciężko odbił się on na rolnictwie. Od 1932 r. Polska zaczęła wychodzić z kryzysu stosując metody interwencjonizmu państwowego (ingerowania państwa w gospodarkę):

♣ zmniejszono ilość pieniędzy w obiegu,

♣ oddłużono rolników,

♣ umorzono zaległe podatki,

♣ zorganizowano roboty publiczne finansowane ze specjalnego Funduszu Pracy, Dzięki temu Polska wyszła z kryzysu wolniej ale praktycznie bez pomocy z zewnątrz.

Ożywienie gospodarcze w latach 1936 – 1939 r. Po zakończeniu kryzysu ekonomicznego państwo polskie weszło w okres ożywienia gospodarczego. Przyczyniły się do tego przede wszystkim plany gospodarcze, których autorem był **Eugeniusz Kwiatkowski – minister przemysłu**. Celem planów była rozbudowa przemysłu, głównie zbrojeniowego, oraz utworzenie nowego okręgu przemysłowego w widłach rzek : Wisły i Sanu, co przyczyniło by się do ożywienia gospodarczego tamtego regionu i zniwelowania różnic między Polską A i Polską B. W 1936 r. **zadecydowano o budowie COP – Centralnego Okręgu Przemysłowego**. Jego położenie było uwarunkowane kwestiami geopolitycznymi – znaczne oddalenie od Niemiec i ZSRR, znaczna gęstość zaludnienia, tania siła robocza, niewielkie oddalenie od złóż surowców. Na obszarze COP zaczęły powstawać liczne zakłady przemysłowe. Wybudowano wówczas:

♣ miasto Stalowa Wola,

♣ elektrownię wodną w Rożnowie na rzece Dunajec,

♣ fabrykę dział w Rzeszowie, fabrykę samolotów w Mielcu, zakłady zbrojeniowe w Radomiu, Starachowicach i Sanoku, fabrykę kauczuku syntetycznego w Dębicy, czy fabrykę samochodów ciężarowych w Lublinie. Skutki budowy COP: zmniejszono bezrobocie,